

0 koncepciji nove serije časopisa "Sociologija sela"

Ovaj svezak časopisa *Sociologija sela* uređen je sukladno novoj koncepciji usvojenoj u sjednici Znanstvenog vijeća Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu 27. svibnja 1998. godine. Tom se intervencijom u profil časopisa uvode promjene koje su uvjetom svladavanja krize u koju je zapao.

Časopis *Sociologija sela* prije 36 godina pokrenula je skupina zagrebačkih ruralnih sociologa i agrarnih ekonomista kao jedan od malobrojnih svjetskih specijaliziranih znanstvenih časopisa u tom području. Zahvaljujući prinosima suradnika, uredništava i urednika časopis je postao iznimna vrijednost.

Ponajprije, za hrvatske prilike on je časopis s bogatom tradicijom - zaključno s 1997. objavljeno je 35 godišta. Drugo, niz znanstvenih radova koje je objavio zapažen je u svijetu i *Sociologija sela* je stekla visoki međunarodni znanstveni renome. U njemu je surađivalo više renomiranih znanstvenika iz brojnih zemalja (Francuske, Japana, Nizozemske, Njemačke, Poljske, SAD, Velike Britanije itd.). Časopis se citira u sekundarnim i tercijarnim izvorima (*Sociological Abstracts, Agricultural Economics and Rural Sociology Abstracts, Agricola, CAB Abstracts i Geobase*), a radovi objavljeni u njemu drže se radovima s međunarodno priznatom recenzijom. Riječju, časopis je omogućio promociju znanstvenika koji su u njemu surađivali i međunarodnu promociju istraživanja provedenih u Hrvatskoj, a svom izdavaču - Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu omogućio je posvjedočenje znanstvene produktivnosti, pripadnosti i prisutnosti u hrvatskoj i svjetskoj znanstvenoj zajednici, te vrednovanje istraživačkih postignuća, promociju i afirmaciju znanstvenih područja i disciplina kojima se bavi.

Unatoč postignućima časopis je zapao u krizu. Zbog neprimjerene znanstvene valorizacije, u izvjesnom smislu disciplinarno uske omeđenosti koju je Uredništvo prakticiralo, minorizacije sustavnih istraživanja sela u Hrvatskoj, razmjerno vrlo malobrojne skupine hrvatskih ruralnih sociologa koja ne može osigurati kontinuirano izlaženje časopisa samo iz ruralne sociologije, te bremena problema koje su donijeli tranzicijski procesi došlo je do koncepcijske i sadržajne redukcije časopisa, osipanja suradnika, kašnjenja i neredovitosti izlaženja itd. Konačno, ali ne i posljednje, i selo i poljoprivreda bitno su se izmijenili. Zato je skrb o časopisu *Sociologija sela* ravna skrbi o njegovoj tradiciji i skrbi o znanstvenoj supstanci Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu.

Nova koncepcija poštuje tradiciju i naziv časopisa, te čuva njegov identitet i prepoznatljivost u znanstvenoj zajednici na sljedeći način:

1. izvodeći izmjene i dopune njegove koncepcije iz problemske definicije profila časopisa
2. rezervirajući središnji blok časopisa za priloge iz sociologije sela i srodnih disciplina, te
3. zadržavajući sadašnji naziv časopisa Sociologija sela i uvodeći podnaslov *Časopis za istraživanja prostornoga i sociokulturnog razvoja*.

Sociologija sela - Časopis za istraživanja prostornoga i sociokulturnog razvoja znanstveni je časopis koji objavljuje radove iz svih znanstvenih polja, područja i disciplina čijim su predmetom istraživanja društvenog, kulturnog i gospodarskog razvoja s osobitim težištem na sociologiji i srodnim područjima koja se bave istraživanjem sela, grada i prostora. Koncepcijski obasiže sveukupnost procesa društvenog, kulturnog i gospodarskog života i razvoja, a time i postsocijalističku tranziciju, a u znanstvenom mjerilu primjenu kriterija i standarda znanstvene izvrsnosti i prerastanje u međunarodni časopis.

Problemska umjesto disciplinarnе definicije profila časopisa omogućuje suradnju šireg kruga znanstvenika iz svih znanstvenih disciplina čijim su predmetom društveni, kulturni i gospodarski razvoj prvenstveno sela, grada i prostora (sociologija sela i grada, sociologija obrazovanja, sociologija kulture, sociologija religije, sociologija znanosti, sociologija mladeži, sociologija obitelji, politička sociologija, ekonomska sociologija, socijalna psihologija, socijalna i kulturna antropologija, demografija, socijalna geografija, agrarna ekonomija, filozofija, povijest, politologija, znanost o upravi, socijalna ekologija itd.).

Uređivačkom politikom ima se osigurati poštovanje sljedećih temeljnih načela:

1. znanstvena izvrsnost - jedini kriterij odabira i objavljivanja radova u Časopisu jest njihova znanstvena vrijednost prosuđena od nezavisnih recenzenata priznatog znanstvenog renomea u referentnom području, disciplini i subdisciplini;
2. pluralizam teorijskih i metodologijskih pristupa - Časopis je u područjima koja pokriva otvoren za znanstveno izvrsne radove bez obzira kojoj teorijskoj i metodologijskoj provenijenciji ("školi") autori pripadaju;
3. potpora i promocija najnovijih empirijskih istraživanja objavljivanjem njihovih rezultata;
4. pridavanje osobite pozornosti prezentaciji rezultata znanstvenih istraživanja provedenih u Republici Hrvatskoj i Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu;
5. njegovanje i vrednovanje hrvatske sociologijske baštine i prinosa hrvatskih sociologa;
6. omogućivanje i poticanje znanstvene komunikacije i znanstvene kritike;
7. razvitak znanstvenog kategorijalnog aparata i podizanje razine znanstvene akribije.

Poštujući ta načela u Časopisu će se objavljivati znanstveno izvrsni radovi koji se odlikuju visokom razinom akribije i koji, slikovito govoreći, odgovaraju na pitanja "kako narod živi" i "kako znanstvena zajednica radi i djeluje" u istraživanju "kako narod živi".

Krajnja je ambicija da Časopis preraste u međunarodni odnosno časopis referentnog dijela svjetske znanstvene zajednice. Nakana je ostvariva postupno ovisno o razvitku logističke potpore i radu Uredništva.

U redovitim svescima objavljivat će se, u pravilu, sljedeći temeljni blokovi:

1. Znanstveni i stručni radovi razvrstani u dvije cjeline
  - a) društveni, kulturni i gospodarski razvoj sela, grada i prostora
  - b) društvena istraživanja razvoja;
2. Znanstvena komunikacija odnosno dijalozi (osvrti, rasprave i slično)
3. Iz hrvatske ruralne povijesti i povijesti istraživanja hrvatskog sela i grada
4. Recenzije i prikazi knjiga, časopisa i znanstvenih skupova

5. Obavijesti.

Časopis ima i tematske brojeve, a objavljuje i bibliografije i svjedočanstva (građu). Ustroj tematskog broja prilagođuje se temi. Tematski se broj obvezno najavljuje, u pravilu, jednu godinu unaprijed. Uredništvo sada najavljuje dva takva broja: jedan o *hrvatskim otocima* i drugi o *konceptiji i praksi regionalizacije* (podjelama državnog teritorija na upravne, gospodarske, sociokulturne i slične jedinice).

Znanstveni i stručni radovi obvezno podliježu prosudbi dvaju nezavisnih recenzenata od kojih barem jedan nije član uredništva. Recenzentima se prilozi daju na prosudbu u obliku koji ne omogućuje identifikaciju autora.

U svrhu povećanja komunikativnosti radova, radovi se osim na hrvatskom jeziku objavljuju i na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku. Prednost imaju prilozi na engleskom jeziku.

Zadržava se dosadašnji broj svezaka časopisa (4) koji se objavljuju u jednom godištu.

Istodobno od ovoga broja počinju pripreme za paralelno izdanje Časopisa kao elektronskog časopisa (time se mijenja i pojam periodičnosti). U prvoj godini čitatelji će putem Interneta moći koristiti WEB stranicu sa kazalom i sažecima radova na hrvatskom, engleskom i francuskom jeziku.

Promjena koncepcije podrazumijevala je imenovanje novog Uredništva i Savjeta časopisa, koje tvore meritorne osobe voljne preuzeti odgovornost za taj izdavački pothvat sukladno novoj koncepciji i koji će, ovisno o mogućnostima, prerastati u međunarodni sastav. Novo je Uredništvo prošireno dosadašnje Uredništvo i u njemu i u Savjetu sada su zastupljeni znanstvenici iz Makedonije, Njemačke, Portugala, Slovenije i Hrvatske. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu i glavni i odgovorni urednik zahvaljuju na odzivu i spremnosti za suradnju svim pojedincima kojima su se obratili, te očekuju da će Savjet časopisa kao novo tijelo međunarodnog sastava svojom sustavnom skrbi pridonijeti učinkovitom djelovanju Uredništva.

Provedba koncepcije nalaže i primjerenu logističku potporu Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu.

Glavni i odgovorni urednik
Antun Petak

About the new Conception of the Rural Sociology quarterly

This issue of the Rural Sociology Journal has been prepared on the basis of new conception which was adopted by the Scientific Council of the Institute for Social Research of Zagreb on its session held on 27th of May 1998.

Rural Sociology Quarterly was initiated 36 years ago by a group of rural sociologists and agricultural economists from Zagreb as one among rare specialised scientific journals in this field in the world. Thanks to collaborators, editorial boards and editors-in-chief contribution Rural Sociology Quarterly has developed as an outstanding value.

First of all, in terms of circumstances in Croatia it is a journal with rich tradition - until 1997 incl. the 35 volumes have been issued. Second, a number of scientific works and articles published in Rural Sociology were noticed in the world and this journal has acquired high international scientific reputation. A number of renowned scientists from different countries (France, Germany, Great Britain, Japan, Netherlands, Poland, USA, etc.) have collaborated. The journal has been cited in secondary and tertiary sources (Sociological Abstracts, Agricultural Economics and Rural Sociology Abstracts, Agricola, CAB Abstracts and Geobase) and the articles that were published in it are considered the works with an internationally recognised peer-review. Shortly, the journal enabled promotion of scientists who collaborated with it, it made an international promotion of researches carried out in Croatia and contributed to the reputation of its publisher - it has made possible the Institute for Social Research of Zagreb to prove its scientific productivity, its place and its presence both in Croatian and global scientific community, as well as to evaluate the results of researches, to promote and to affirm scientific fields and disciplines it treats of.

In spite of that, the journal went down into the crisis because it has not been appropriately scientifically valorized, and Editorial Board directed it disciplinary limited to a certain extension. That, together with minorisation of sistematically carried out rural researches in Croatia, and a small group of Croatian rural sociologists which can not assure a journal on rural sociology to be issued continuously has brought to the reduction of both conception and contents, to the decrease of number of collaborators, to delayed and irregular issuing etc. Finally, but not the last, the village and the agriculture have been essentially changed. For the reasons mentioned, the care for the Rural Sociology journal equals the care for its tradition and the care for the scientific substance of the Institute for Social Research of Zagreb.

The new Conception respects the tradition of the journal and its name, and thakes care of journal's identity and its recognition in the scientific community in the following way:

1. A research problem as the background for the definition of a profile of the Quarterly and consequently the changes and additions of its conception
2. A central block of the Quarterly for articles on rural sociology and on related disciplines, and
3. Keeping the existing name the Rural Sociology and an introduction of a subtitle Quarterly Journal for Spatial and Socio-Cultural Development Studies.

Rural Sociology - Quarterly Journal for Spatial and Socio-Cultural Development Studies is a scientific journal publishing scientific works from all the scientific disciplines studying social, cultural and economic development, particularly from sociology and related disci-

plines, whose research subject are the village, the town and the space. The Quarterly conceptually covers all the processes of social, cultural and economic life and development in its entirety, as well as the post-socialistic transition, and in the sense of scientific values application of the criteria and standards of the scientific excellence and the growth of the journal into an international one.

The definition of the journal profile on the base of research topics instead on the ground of border-lines of disciplines provides the collaboration of the broader circle of scientists from all the scientific disciplines whose research subject are social, cultural and economic development, particularly that of the village, the town, and the space, or of the rural and urban space or continuum (rural and urban sociology, sociology of education, sociology of culture, sociology of religion, sociology of science, sociology of youth, sociology of family, political sociology, sociology of economy, social psychology, social and cultural anthropology, demography, social geography, agricultural economy, philosophy, history, political sciences, science of administration, social ecology, etc.).

The editorial policy has to assure the following basic principles to be obeyed:

1. scientific excellence - the only criterion for selection and for publishing the works in the Quarterly is their scientific value evaluated by the independent peer-reviewers having acknowledged reputation in the referent field, discipline or subdiscipline;
2. pluralism of theoretical and methodological approaches - in the fields it covers, the Quarterly is open for scientifically excellent articles regardless of theoretical or methodological provenience ("school") their authors belong to;
3. support and promotion of the newest empyric researches by publishing their results;
4. a particular attention should be given to the presentation of the results of the scientific researches carried out in the Republic of Croatia and in the Institute for Social Research of Zagreb;
5. fostering and evaluating Croatian sociological heritage and contribution of the Croatian sociologists;
6. making possible and stimulating scientific communication and scientific criticism;
7. development of the scientific cathegory aparatus and raising of the scientific ascribability.

Respecting the principles mentioned above, the Quarterly would publish scientifically excellent works highly ascribable and, figuratively speaking, giving the answers to the questions "how does the people live" and "how does scientific community work and act" researching "how does the people live".

The ultimate ambition is to make the Quarterly an international journal, i.e. a journal of a referent part of the world scientific community. This intention can be realised gradually, depending on the development of logistic support and on the work of the Editorial Board.

Regular issues would publish, in principle, the following basic blocks:

1. Scientific and expert (professional) works divided into two entirely parts:
  - a) social, cultural and economic development of the village, the town and the space
  - b) social research of the development;
2. Scientific communication and dialogues

3. From the Croatian rural history and the history of researching Croatian village and town
4. Reviews, surveys and information of the books, journals and scientific meetings
5. Information.

The Quarterly will also have thematic issues and the bibliographies and the proofs (the evidencies) will also be published. In cases of thematic issues the structure of the issue will be conformed to its topic. A thematic issue is to be announced, in principle, a year in advance. Editorial Board now announces two such issues: one about the Croatian (Adriatic) islands, and second about the concept and the practice of regionalization (deviding the state territory into administrative, economic, socio-cultural and similar units).

The manuscripts of scientific and expert papers are obligatory subject to evaluation of two independent peer-reviewers one of whom (at least) is not a member of the Editorial Board. The manuscripts to be reviewed are given in for evaluation in a form without the signs of authorship (which by no means can identify the author). All the articles have to be classified in accordance with the standard classification of the scientific and expert (professional) papers.

In order to extend the communicativeness of the articles, besides in Croatian they will be also published in foreign languages which are usual communicative means of the scientific communities, especially in Europe. Here the usual languages of the scientific community mean English, French and German language. Priority will be given to the articles in English.

The existing number of issues per year will be kept: each volume contents four (4) issues.

At the same time, since this issue in 1998 the preparations for the electronic parallel (thus changing the meaning of "periodical") of the Quarterly will begin. In the first year, by means of the Internet, the readers will be able to use a WEB site with a contents table and the summaries in Croatian, English and French.

The change of the conception comprehends the appointment of the new Editorial Board and the Journal Council, composed of meritorious persons willing to take responsibility for this publishing undertaking in accordance with the new conception, and which will, according to the possibilities, grow into an international team. The New Editorial Board is actually broadened Editorial Board that was in charge until now, and in the Editorial Board and in the Journal Council the scientists from Germany, Macedonia, Portugal, Slovenia and Croatia are represented. The Institute for Social Research of Zagreb, and the Editor-in-Chief are grateful to all the individuals they have addressed for the response as well as for the expressed willingniss to co-operate. They expect that the Journal Council, being the new international body, will contribute through its systematic care to the Editorial Board's efficient work.

The realization of conception requires an appropriate logistics to be provided by the Institute for Social Research of Zagreb.

Editor-in-Chief
Antun Petak